

สหกิจศึกษาต่างกับการฝึกงานอย่างไร ?

ที่ผ่านมาในการจัดระบบการศึกษาของสาขาวิชาที่ต้องมีปฏิบัติงานวิชาชีพตามหลักสูตรนั้นเรามักจะใช้คำว่าฝึกงานมาโดยตลอด ซึ่งส่วนใหญ่มักจะออกไปปฏิบัติการฝึกงานช่วงภาคการศึกษาฤดูร้อนกันเป็นส่วนมาก แต่ปัจจุบันเมื่อมีการจัดระบบการศึกษาสหกิจศึกษา สถาบันการศึกษาต่างๆ ได้มีการยกระดับจากการฝึกงานเป็นการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพราะวิธีการและระบบการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษามีความละเอียดและมีผลสัมฤทธิ์เป็นที่น่าพอใจ แม้ว่าสหกิจศึกษากับการฝึกงานจะมีความเหมือนกันแต่ก็มีประเด็นที่แตกต่างกัน ดังตารางเปรียบเทียบต่อไปนี้

ตารางเปรียบเทียบการปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับการฝึกงาน

ประเด็นการเปรียบเทียบ	การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	การฝึกงาน
1.รูปแบบของการขอเข้าไปปฏิบัติงาน	นักศึกษาต้องเขียนและยื่นใบสมัครต่อองค์กรผู้ใช้บัณฑิต ในลักษณะเดียวกันกับการสมัครงานและต้องผ่านการสอบสัมภาษณ์และการคัดเลือกจากองค์กรผู้ใช้บัณฑิต	ส่วนใหญ่ศึกษามักไม่มีการยื่นใบสมัครและสัมภาษณ์นักศึกษาแต่พิจารณาจากหนังสือ/จดหมายขอความอนุเคราะห์รับนักศึกษาฝึกงานจากสถาบันการศึกษา
2.สถานะของนักศึกษาในองค์กรผู้ใช้บัณฑิต	นักศึกษาจะเป็นเสมือนเจ้าหน้าที่หรือพนักงานปฏิบัติงานชั่วคราวในองค์กรผู้ใช้บัณฑิตในฐานะพนักงานเต็มเวลา	นักศึกษายู่ในสถานะของนักศึกษาฝึกงาน
3.คุณสมบัติของนักศึกษา	แต่ละมหาวิทยาลัยจะกำหนดแตกต่างกันบ้างเล็กน้อยแต่โดยส่วนใหญ่ศึกษาจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 2.00 ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 หรือ 4 และต้องผ่านการพิจารณาคุณสมบัติอื่นๆตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด	โดยส่วนใหญ่ใช้หลักเกณฑ์การเป็นนักศึกษาที่ศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของหลักสูตร
4.ค่าตอบแทน	นักศึกษาส่วนใหญ่จะได้รับสวัสดิการหรือค่าจ้างหรือค่าตอบแทนอื่น ตามความเหมาะสมจากองค์กรผู้ใช้บัณฑิต	นักศึกษอาจได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนตามความเหมาะสม
5.ลักษณะงาน	เน้นการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์จากการทำงานจริงเป็นหลัก หรือ work-base learning หรือ โครงการพิเศษ ที่ใช้ความตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของนักศึกษาและเป็นประโยชน์ต่อองค์กรผู้ใช้บัณฑิต	ขึ้นอยู่กับองค์กรผู้ใช้บัณฑิต บางครั้งงานที่ได้รับมอบหมายไม่ตรงกับสาขาที่เรียน
6.ระยะเวลาการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานเต็มเวลา ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ภาคการเรียน หรือ 16 สัปดาห์ และอาจมากกว่า 1 ภาคการศึกษา	ฝึกงานในภาคการศึกษาฤดูร้อน โดยมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมงทำการ หรือไม่น้อยกว่า 20-25 วันทำการ ขึ้นอยู่กับที่สถาบันการศึกษาจะกำหนด
7.การประสานงานระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรผู้ใช้บัณฑิต	มีการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างบุคลากรจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	ส่วนใหญ่จะมีการประสานงานในช่วงก่อนส่งนักศึกษาเข้าฝึกงานและหลังจบการฝึกงาน

ตารางเปรียบเทียบการปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับการฝึกงาน (ต่อ)

ประเด็นการเปรียบเทียบ	การปฏิบัติสหกิจศึกษา	การฝึกงาน
8.การดูแลนักศึกษาระหว่างการปฏิบัติงาน	องค์กรผู้ใช้บัณฑิตจัดให้มีหัวหน้างานหรือบุคลากรที่เหมาะสมกับงานทำหน้าที่พนักงานที่ปรึกษา ทำหน้าที่กำหนดงานให้นักศึกษาปฏิบัติดูแลให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน	องค์กรผู้ใช้บัณฑิตจัดให้มีหัวหน้างานเพื่อดูแลและสอนงาน
9.การส่งผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา	นักศึกษาสหกิจศึกษาจะต้องทำรายงานวิชาการจำนวน 1 เล่มในหัวข้อเนื้อหาที่องค์กรผู้ใช้บัณฑิตและอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาในสาขาวิชา/ภาควิชากำหนด	จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน
10.การติดตามผลการปฏิบัติงาน	อาจารย์นิเทศหรืออาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาในสาขาวิชา/ภาควิชาจะทำหน้าที่ดูแล ติดตามการปฏิบัติงานตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ รวมทั้งการนิเทศงานของนักศึกษาอย่างน้อย 2 ครั้ง ระหว่างที่นักศึกษาปฏิบัติงาน ณ องค์กรผู้ใช้บัณฑิต	คณะกรรมการดำเนินงานฝึกออกตรวจเยี่ยมนักศึกษาฝึกงานไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ตลอดระยะเวลาของการฝึกงาน
11.การประเมินผล	ต้องผ่านการประเมินผลจากอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมกับพนักงานที่ปรึกษา	พิจารณาจากการประเมินงานขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตและกรรมการดำเนินงานการฝึกงาน
12.การสรุปผลการปฏิบัติงาน	เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานจะมีการสัมมนาและเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักศึกษา ผู้บริหารและผู้แทนองค์กรผู้ใช้บัณฑิต ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา เพื่อทราบถึงพัฒนาการและความสามารถในการนำเสนอและถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์	การจัดกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดการฝึกงานขึ้นอยู่กับแต่ละสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด

แหล่งที่มา : www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/